

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2019. év október hó 3. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t :

A befolyás vásárlásának büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a II. rendű és a III. rendű vádlottak védői másodfellebbezését elbírálv a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. április 17. napján kihirdetett 23.Bf.10.660/2018/8. számú ítéletét a II. rendű és a III. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja azzal, hogy a vádlottak által vagyonekobzásként fizetendő összeg fejenként 250.000,- (kettőszázötvenezer) forint.

A III. rendű vádlott családneve helyesen:

Kötelezi a bíróság a II. rendű vádlottat a harmadfokú eljárás során felmerült 14.500,- (tizennégyezer-ötszáz) forint, míg a III. rendű vádlottat a védelmével felmerült 12.000,- (tizenkétezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság a 2018. év június hó 6. napján kihirdetett 3.B.XIX.155/2017/32. számú ítéletében az I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki befolyás vásárlásának büntetében (Btk. 298. § (1) bekezdés a) pont), amiért őt 100 napi tétel, napi tételenként 1000 forint, összesen 100.000 forint pénzbüntetésre ítelt azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A II. rendű és a III. rendű vádlottak bűnösségét társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntetében (Btk. 299. § (1) bekezdés) és közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont) állapította meg, amiért mindkét vádlottat - halmazati büntetésül - 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, melynek végrehajtása esetén a vádlottak a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra legkorábban.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű és a III. rendű vádlottakkal szemben egyetemlegesen 250.000 forintba vagyonekobzást rendelt el. Ugyanakkor a II. rendű és a III. rendű vádlottakat az ellenük

társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 342. § (1) bekezdés a) pont) miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyak további sorsáról és a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. rendű vádlott terhére súlyosabb pénzbüntetés kiszabásáért, míg a II. rendű és a III. rendű vádlottak terhére a részfelmentés miatt, további bűnösség megállapításáért, valamint a velük szemben alkalmazott büntetés tartamának és a próbaidő tartamának súlyosításáért jelentett be fellebbezést.

A II. rendű vádlott védője teljes körű felmentésért, míg a III. rendű vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban a kiszabott büntetés enyhítése érdekében nyújtott be jogorvoslatot.

Az ellentétes irányú fellebbezések eredményeként eljáró Fővárosi Törvényszék a 2019. év április hó 17. napján kihirdetett 23.Bf.10.660/2018/8. számú ítéletével a kerületi bíróság ítéletének a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletében bűnösséget kimondó rendelkezését a II. rendű és a III. rendű vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte, és az e bűncselekmény miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű és a III. rendű vádlottakat illetően akként változtatta meg, hogy mindkét vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés a) pont), mely bűncselekményeket a II. rendű vádlott bűnsegédként, a III. rendű vádlott felbujtóként követett el. a II. rendű és a III. rendű vádlott vonatkozásában elrendelt vagyonekobzás tekintetében az egyetemlegességre utalást mellőzte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a II. és III. rendű vádlottakat kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítélete az I. rendű vádlott vonatkozásában a 2019. év április hó 17. napján jogerőssé és végrehajthatóvá vált.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű vádlott védője a megállapított kétrendbeli, a Btk. 342. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette alóli felmentésért, míg a III. rendű vádlott védője ugyancsak a megállapított kétrendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette alóli felmentésért, valamint a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést. A másodfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.484/2019/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, feltétlen hatályú eljárási szabálysértést a bíróságok nem vétettek. A fellebbviteli főügyészség az átiratában kifejtette, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírlata során pontosított ítéleti tényállásból okszerű következtetést vont a II. és III. rendű vádlottak bűnösségére a terhükre megállapított két-két rendbeli közokirat-hamisítás büntetében, illetve indokoltan szüntette meg velük szemben a büntetőeljárást további egyrendbeli közokirat-hamisítás büntetének kísérlete miatt. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen döntött a bűncselekmények jogi minősítése során, ennél fogva a védelmi fellebbezések nem foghatnak helyt a harmadfokú eljárásban. A kifejtettek értelmében a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A II. rendű vádlott védője a törvényszék ítélete ellen bejelentett másodfellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ennek lényege szerint a nyomozó hatóság a vád tárgyát képező személyazonosító- és honosítási okmány hamisításával kapcsolatos bizonyítékokat nem tudta beszerezni, ezért nincs olyan adat, tény, tárgyi bizonyítási eszköz, amely büntetőjogi bizonyossággal igazolná azt, hogy a II. rendű vádlott a hamis okiratok készítésében bármilyen formában részt vett volna. A személyazonosító igazolvány ráadásul ismeretlen körülmények között eltűnt, így szakértői vizsgálatára nem kerülhetett sor. Az a ténymegállapítás, miszerint a másod- és harmadrendű vádlottak kérhettek fel egy harmadik személyt a hamisításra és ahhoz fényképet is ők biztosítottak a tényleges hamisítónak, mindössze egy feltételezés, mert erre vonatkozóan semmiféle adat nem merült fel az eljárás folyamán. A pénzkölcösnél kapcsolatban a védő annak az álláspontjának adott hangot, hogy e tekintetben a történeti tényállás nem kellően tisztázott, mert a vádlottak valamennyien eltérő nyilatkozatokat tettek, de ezek tisztázására nem került sort. A befolyással üzérkedés tekintetében a II. rendű vádlott védője kiemelte, hogy a tényállás alapján nem állapítható meg, hogy a II. rendű vádlott arra hivatkozott az I. rendű vádlott előtt, hogy ő hivatalos személyt fog befolyásolni. Az I. rendű vádlott vallomása szerint egyik vádlott sem említette azt, miszerint az eljárásért bármilyen hivatalos személynek pénzt kellene adnia. Összességében a II. rendű vádlott védője a terhelt felmentését szorgalmazta.

A III. rendű vádlott védője másodfellebbezésének írásbeli indokolásában annak a jogi álláspontjának adott hangot, hogy a másodfokú bíróság által pontosított tényállás és a további bűncselekményekben bűnösséget kimondó rendelkezés megalapozatlan. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy nem volt olyan bizonyíték, amely a II. és III. rendű vádlott bűnösségét igazolta volna a hamis közokirat elkészítésében. Ugyancsak nem volt bizonyíték arra, hogy a III. rendű vádlott megbízott volna valakit a hamis okiratok elkészítésével. Sem a hamis okiratot készítő személye, sem a megbízás ténye, ideje, tartalma körében nem folyt bizonyítás, nem áll rendelkezésre sem közvetlen, sem közvetett bizonyíték, így mindössze következtetés vonható le arra, hogy a hamis okiratokat a III. rendű vádlott készítette el. Ez a következtetés azonban alaptalan, így a tényállás kiegészítése és a bűnösség megállapítása is megalapozatlan volt a másodfokú bíróság részéről. A fentiek alapján a III. rendű vádlott védője a másodfokú bíróság által megállapított kétféleképp hamisítás büntetése alól a III. rendű vádlott felmentését indítványozta, egyebekben pedig a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A harmadfokú bíróság a II. rendű vádlott védőjének indítványára az ügyet nyilvános ülésre tűzte ki. Ezt megelőzően a harmadfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett határoznia, hogy az ügyben harmadfokú eljárásnak van-e helye. Az első- és másodfokú ítéletet, valamint a másodfellebbezéseket megvizsgálva az ítélőtábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság a vádlottak bűnösségét olyan bűncselekményekben is megállapította, amelyekről az elsőfokú bíróság ítélete nem rendelkezett, így a másodfokú bíróság ezen döntése a II. rendű és a III. rendű vádlott esetében a bűnösségük körének kibővülését eredményezte. E feltétel pedig a harmadfokú eljárás törvényes lefolytatását eredményezi a Be. 615. § (1) bekezdése értelmében, mely törvényi rendelkezés kimondja, hogy a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. A fenti törvényhely (2) bekezdés a) pontjának értelmében ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg vagy olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú bíróság felmentett vagy vele szemben az eljárást megszüntette.

A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a II. rendű vádlott védője minden részletében az írásban benyújtott másodfellebbezésében foglaltakat ismételte meg, illetve tartotta fenn.

A III. rendű vádlott védője perbeszédében az írásbeli indítványában foglaltakkal egyezően nyilatkozott és a másodfokú bíróság által megállapított többletcselekmények alól a III. rendű vádlott felmentését, egyebekben pedig a kiszabott büntetés enyhítését kérte a harmadfokú bíróságtól.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a perbeszédében szintén az írásbeli indítványával egyezően szólalt fel. Kifejtette, hogy a védelem álláspontjával ellentétben rendelkezésre állnak azok a bizonyítékok, amelyekből a II. és III. rendű vádlottak elkövetéskori aktuális tudattartalmára lehet következtetést vonni. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság döntése törvényes volt, így a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta az ügyész.

A részbeni felmentést, illetve enyhítést célzó védelmi fellebbezések nem alaposak.

Az első- és másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, és olyan eljárási hibát egyik bíróság sem vétett, amely hatályon kívül helyezést eredményezhetne. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét mindhárom vádlott tekintetében a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében írtaknak megfelelően teljeskörűen bírálta felül. Ennek keretében az elsőfokú bíróság ítéletének a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjai szerinti részbeni megalapozatlanságát a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjában írtaknak megfelelően kiküszöbölte, az irányadó ítéleti történeti tényállást kiegészítette, pontosította a rendelkezésre álló iratok tartalmának megfelelően. Ennek eredményeként a II. rendű és a III. rendű vádlottakkal kapcsolatban a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő, közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének kísérletében a bűnösségüket megállapító ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte, és e bűncselekmény miatt a büntetőeljárást megszüntette. Helyesen állapította meg ugyanis a másodfokú bíróság, hogy a kerületi bíróság túlterjeszkedett a vádon, amikor a honosítási okirattal összefüggésben azt állapította meg, hogy a II. rendű és a III. rendű vádlottak - tudva az okirat tartalmának hamisságáról - tisztában voltak azzal, hogy azt az I. rendű vádlott fel fogja használni. Tényszerűen rögzítette a törvényszék a másodfokú ítéletében, hogy a vádirati tényállásban ilyen megállapításokat nem tett az ügyészség, hanem más időpontban megvalósított, más elkövetési magatartást tett a vád tárgyává a vádirat történeti, tényeket leíró részében.

A fentiekén túlmenően akkor is helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor a vádlottaknak a Btk. 342. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített magatartásait - amelyeket maradéktalanul tartalmazott egyrészt a vádirati, másrészt az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti történeti tényállás - két-kétrendbeli közokirat-hamisítás büntettének minősítette, amelyet a II. rendű vádlott bűnsegédként, míg a III. rendű vádlott felbujtóként valósított meg.

E körben kiemelendő, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete részleges megalapozatlanságának kiküszöbölése során az elsőfokú bíróság történeti tényállását azzal egészítette ki, hogy a hamis okiratokat a III. rendű vádlott készítette el egy ismeretlen személlyel, majd azt a II. rendű vádlott jelenlétében adta át az I. rendű vádlottnak. A másodfokú bíróság e kiegészítését a nyomozati iratok 237. oldalán felelhető I. rendű vádlotti vallomás alapozza meg, melyből valóban az a helyes ténybeli következtetés vonható le, hogy a II. és III. rendű vádlottak előbbi magatartásukkal elkövették a két kétrendbeli közokirat-hamisítás büntettét. Az elsőfokú bíróság által alapvetően helyesen rögzített, ugyanakkor a másodfokú bíróság által törvényesen és szükségszerűen kiegészített történeti tényállás alapján - amely immár a harmadfokú eljárásban is irányadó volt - helyesen rögzítette a Fővárosi Törvényszék, hogy a III. rendű vádlott ismeretlen személlyel meghamisíttatta az I. rendű vádlottól átvett közokiratokat, majd azokat a II. rendű vádlott

tudtával és jelenlétében visszaadta az I. rendű vádlottnak. E magatartásával a közokirat-hamisítást a II. rendű vádlott bűnsegédként, míg a III. rendű vádlott felbujtóként valósította meg.

Továbbá tényszerűen rögzítette a másodfokú bíróság azt is, hogy a kerületi bíróság túlterjeszkedett a vádon, amikor a honosítási okirattal összefüggésben arra a következtetésre jutott, hogy a II. és III. rendű vádlottak tudtak az okirat hamis voltáról, valamint hogy azt az I. rendű vádlott fel fogja használni. A vádirati történeti tényállás a fentiekre vonatkozó megállapításokat nem tartalmaz, ennél fogva a jogszabályoknak megfelelően járt el a törvényszék, amikor az elsőfokú bíróság ítéletét e tekintetben hatályon kívül helyezte, és a büntetőeljárást a II. és III. rendű vádlottakkal szemben megszüntette.

A vádlottak terhére megállapított bűncselekmények jogi minősítése egyebekben törvényes, azt mindössze azzal egészíti ki a harmadfokú bíróság, hogy a II. rendű és a III. rendű vádlottak magatartásának egyes mozzanatait magukon viselik a csalás törvényi tényállásának elemeit. Ugyanakkor a csalás és a befolyással üzérkedés halmazata csak látszólagos és a kimunkált bírói gyakorlat szerint a specialitásra tekintettel mindig csak a befolyással üzérkedést kell megállapítani (BH1989.388., illetve BJD.684.)

Az elsőfokú bíróság a II. rendű és a III. rendű vádlottakkal szemben - az általuk kért vagyoni előny mértékéig - egyetemlegesen 250.000 forint vagyonekhozást rendelt el.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét e tekintetben akként változtatta meg, hogy az egyetemlegességre utalást mellőzte. Indokolásában kifejtette, hogy minden egyes elkövetőnél külön kell vizsgálni, hogy vele szemben a vagyonekhozás elrendelhető-e. A törvényszék által helyesbített történeti tényállás összesen 500.000 forintot érint, amelyből fejenként 250.000 forint vagyonekhozás elrendelése indokolt a II. és III. rendű vádlottak vonatkozásában a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja alapján. A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét e tekintetben mindössze azzal egyértelműsítette, hogy az ítéletének rendelkező részében rögzítette, hogy a II. és III. rendű vádlottakat külön-külön kötelezte 250.000 forint vagyonekhozás alá eső érték megfizetésére.

A büntetés kiszabása körében az első- és másodfokú bíróság a vádlottakra vonatkozó bűnösségi körülményeket helyesen sorolta fel és azokat a valóságos súlyuknak megfelelően értékelte. Ennek alapján a II. rendű és a III. rendű vádlottal szemben kiszabott - végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztések a harmadfokú bíróság álláspontja szerint is tetтарыnyosak, megfelelően egyéniesítettek, ezért a büntetések enyhítésére értelemszerűen nem kerülhetett sor. A korábban kifejtettek értelmében törvényesen fel sem merülhetett a vádlottak felmentése vagy részfelmentése.

A harmadfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján helyesbítette a III. rendű vádlott családi nevét.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 623. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék másodfokú ítéletét a II. rendű és a III. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 631. §-ában írtak alapján rendelkezett a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Budapest, 2019. év október hó 3. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.	. Németh Nándor s.k. . Halász Etelka s.k.	
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 23.Bf.10.660/2018/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar.160/2019/8. számú végzése folytán a II. rendű és a III. rendű vádlott vonatkozásában a 2019. év október hó 3. napján jogerőre emelkedett, és a szabadságvesztések kivételével végrehajthatóvá vált.

Dr. Hrabovszki Zoltán sk.
a tanács elnöke